

pidete a miguel baile como receptor
de los bienes de don baile

287

Handwritten text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and includes the number "587".

587

AD EXPLI

289

scationem t. De con-

ditionibus appositis, inder
ponsat. vel in alijs con-
tractibz. per D. Mon
dragon. an. 1533.

AD Rubricam.

Condicio magis conuicta ita definitur ut sit futurus
 euentus in quem suspenditur Dispositio
 docet Bart in l. 1. n. 1. de condition & demonis. quam
 definitio. defendit Socing in Re. eiusd. t. n. 384.
 & dicit coram art. Gomez utp. c. 12. & satis colligit
 ex l. si nominatim 34. de cond. & demonis. l. itaqz
 39. si certum pet. nam condicio quae non in futurum sed
 in praesens vel praeteritum collata est, non esse proprie
 conditionem neqz actum suspendere exemplis demons-
 trant Iure Consulti in l. cum in 2. 26. de iusto
 rupto in l. institutio talis. 10. §. si quem de condition
 institution. l. cum ad praesens 7. si certum petatur
 l. 2. t. 4. §. 6. & late explicat Ripa in l. si quis
 qui me exiit n. 20. de leg. 1. Costa lib. 1. selectaz c. 2.
 Unde Deducitur conditionis naturam & effectum
 proprie esse suspendere actum, ita ut interim ante
 impletam conditionem nec obligatio nascatur
 neqz aliquid debere dicatur. l. cedente die. 13.
 de uerb. & significatione. l. legato 64. de condit
 & demonis. l. hae venditio 7. de contrahenda empt.

c. unico § fin. de sponsalibz lib. 6.
Et inde si is cui sub conditio aliquid in testam^{to}
relictum est vel casuata potestativa vel mixta
deceperit antequam conditio impleatur nihil
transmittit ad heredes. l. si ita scriptum. ib. in fin.
de manu missis testamento. l. unica § sin aliquid. C.
de caducis tollendis. quamvis spes stipulationis
conditionalis & spes conditionis & contractu de-
pendens transmittatur ad heredes § ex condicionali
inst. de verbis oblig. § cum quis inst. de inutilibz
stipul. l. 14. tit. 11. p. 4. Cujus revocationem a-
signat q. 6. v. contigerit in. d. § ex condicionali
suis in stipulatione & in contractibz interuenire
factum stipulantis & contraentium volentes sibi
& heredibz suis prospicere quod non est ita in ultimis
voluntatibz in legatariis vel herede sub condicione
instituto quoz nullum factum interuenit in
testamento quam q. 9. rationem pluribz ornat
Bart in. l. si is qui pro emptore. n. 46. cum seqq
de usucapionibz Jasp. in. l. que dotis n. 43 de iuto
matrimonio & in. l. filius familias n. 3 de ver-
borz Mensura de success. creat. in pr. §. 10. n. 183. C. 66.
in pract. c. 39. n. 9. Ant. Gom. 2. h. c. 11. n. 36. neq.
em ad suspendendam dispositionem virtute con-
ditionis aliqua clausula declaratoria necessa-
ria est ex. l. quiritum §. 1. de distractio pignoz
l. si creditor. C. de fideiussoribz quinimo talem
adijectionem conditioni appositam super vacuas
esse docet Cass. in. l. fin. vi hoc amplius de manu
missis testamento ubi in libertate sexus sub con-
ditione relicta si testator adijciat nolle ante
conditionis

De conditionibus appositis

290

Conditionis euentum, vel implementum seruum ab
herede liberum fieri nisi eam adiectam ualere, id est
nisi operari eam clausulam quia conditionis na-
suspensionem inducit quamvis testator id non expri-
mat, nec etiam intelligendum est ex illa adiectio. uoluisse
testatorem prohibere ne seruo pendente conditio libertates
consequi possit. §. dispositio. l. seruo. Sac. l. 9. de manu-
mission. sed tamen uoluisse ut conditio pendente heres eum
manu mitti compelli non possit ut aduertit quia fin ibi
de quo late dicemus in repetitione. c. verum. §. hoc. ff.
Unde deducitur notauit Dica inter modos & conditio-
namquamvis conditio sua natura dispositionem sus-
pendat ut. §. dictum est. tamen modo non suspendit sed
modificat. l. quibus diebus. 40. §. terminus de condition.
& de mon. l. libertas. 21. §. luitius de annuis legatis
c. verum. §. eod. quia modo est moderatio quaedam
dispositioni adiecta grauens eum qui honoratur
in tempore dispositionis perfecte ut dicit Bart in d. §.
Terminis n. 2. quem sequitur Paulus in pi. Socinus
n. 7. Ant. Gomez. i. 70. c. 12. n. 70. & incipit modo
per uerbum. ut. ueluti si testator dicat lego
Titio centum ita ut aliquid faciat vel det & alijs
uerbis de quibus per Bart. d. n. 2. cum seqq. quem
sequuntur omnes & dicit Anon. Socinus ibi n. 3. Ant.
Gomez. d. n. 70. & ita cum modo non suspendat sed
modicet obligat, legatarius statim consequetur
legatum prestita satisfactione de modo implendo, &
restituendo cum fructibus si modo non impleatur tunc
in causa cui relictum. C. de inuicta inuiduitate tol-
lenda docet Bart. ubi n. 16. quem sequitur Bart.
n. 4. Socinus. 9. & inde adiectio modalis legatario de-

Defuncto ante modum impletum non impedit trans-
missum. L. a legatore 10 d. iuncta gsa h' conditio
decondit. & demons. L. si post diem quado dies legati
cedat & etz anteprestam satis datis. demodo imple-
do transmittitur. Jus implendi ad heredes.

Neqz obstat qd in d. s. Terminus nam quamvis verum
sit modus & legatum resolu in illam conditionem
si legatarius satis dederit, ut docet qd ibi. In cum
sit conditio intrinseca non impedit transmissiones
L. conditiones que extrinseca qd de conditione & de-
monis. resoluut Bart in d. s. Terminus n. 13. Paulg
& Socing n. 7. Ant. Gom ubi. s. n. 71. & latissime
dicunt in d. c. verum. quibus soluitur Publica

Ad qd in c. 1. Suius tituli.

Summa est, Defectus conditionis in contractu ma-
trimonij appositus matrimonium non vitiat sed potius
vitiatur conditio.

Sed pro ratione ducituri sic arg. conditio in forma
specificata impleri debet. L. qui heredi. 4. 4. L. meus
54. de cond. & demons. adeo ut conditio appositae
in matrimonio impediatur matrimonium contrahi
c. de illis. c. super eo. c. per tuas hoc tt. 9. defectus
conditionis viciatur debet matrimonium.

Cujus difficultatis occasione scribentes qd n. 10
difficilem reputantes varijs medijs eum intelligunt
Principio em gsa. s. eum intelligit in conditione
tuxpi que non sit contra substantiam matrimonij
& ita ipsius favore conditiones fieri & rejci
c. fin. in. 2. p. hoc tt. diversum in esse in conditione.

Sonesto

Sonesta que necessaria seruanda est ex Iuris in
arg^o relatis quem intellectum dicit eam Prepos.
5 colla. 2. sed manifestam continet Diuinationem
ad n^om q. Unde aliter respondens 5. pendente
conditio. copulam sequutam fuisse per quam contra-
hentes a conditione videntur recessisse per regulam
c. de illis 7. eod. quem intellectum tradit Cobb.
in 4. 2. p. 13. ponderans verbum.

(relinquere) de qua 5. quod verbum presupponit
copulam & cohabitacionem cum priuatio presapo-
nam habitum & ad dissoluendum de sponsatione
impuberum .s. de con. de verbis

Sed sic intellectus et diuinatorius est nec enim
relinquere ad solam copulam referre debet cum
et referatur ad vinculum Matrimonij quod ex
solo consensu de presenti absq. copula contrahitur
c. sufficiat 2. 7. q. 2. c. vnica de sponsal. in 6. l.
nuptias de regulis Iuris

Negue et placet 5. ideo reijci conditionem &
matrimonium purum manere q. ap. fuit de
presenti contractum sub conditione resolucione
ipsum matrimonium. Verum contra te cum
& si intra annum decem nandederis matrimo-
nium rescindatur. & inde cum ap. matrimo-
nium fuisset validus postea propter defectum con-
ditionis non poterat dissolui. c. cum sis de con-
uersio. conjugatorum quem intellectum assignauit
Vincentius quem refert & sequitur Abb. 5. n. 2.
Sed sic intellectus deterior est nam conditio re-
solutiua repugnat substantie matrimonij que
in ipsius perpetuitate consistit

Vnde si in matrimonio apposta sit non viciatur
conditio sed potius matrimonium deberet viciari
& fin. in. i. p. Soc. t. ubi latissime disputabimur.

Neg. etz. admitto quorundam interpretatio? dicentibus
h. n. accipiendū esse non sub conditione sed sub
modo contracto nam cum dispositio sub modo concepta
non reuocatur propter non impletum modum ex. c. verū
Soc. t. l. ea conditione. Cetero uendenda venditio.
ita etz. nec matrimonium ob defectum modi reuo-
cari potuisse.

Sed sic intellectus euidenter conuincitur ex v. s.
n. h. nam si h. de modo intelligendū esset non
frangeretur modus sed seruandus esset ex iuribus
proxime relatis. Quare licet inuiti cogimur necess.
admittere priorem eorū intellectum s. relatus.
& soluitur sic h.

Ad. h. in. c. Secundo.

Summa est. Seruus ea conditione manumissus
ut Monachus fiat, & alias in seruitutem redu-
catur si iam monachus factus sit voluntatem
manumittentis cogitur obseruare.

Sed pro ratio? dubitandi contra i. p. sic arg.
pacta vel conditiones in spiritualibus reseruantur
c. cum pridem. c. fin. de pactis. c. quam pio i. q. 2.
sed s. libertas quae spiritalis res est datur pro spi-
rituali hoc est pro monachatu. g.

Cui difficultati qsa. i. s. respondet libertates
esse rem spirituales & ideo potuisse commutari
cum alia re spiritali.

Sed.

De conditionibus appositis

292

Sed contra respondetur per Abb. & omnes. 5.
n. 5. nam quavis libertas pro causatu. l. i. §.
sin autz. c. de can. seruo manumisso. tradunt Bar.
in. l. proxime de his que in testam. ceduntur & late
Tiraac. de legib. conubialib. qua. 2. n. 266. & de pri-
uilegijs p. causis in prefatis. non in obid res
spiritualis est cum Dnus pretium recipiat ut sexto
libertatem profer. l. p. remanumissionib. quod qd
accipere non potest. si libertas spiritualis esset ex
Iurib. in arg. relatis.
Et inde gra. in is. vel dict. alium assignat intellectus
quem sequitur Abb. d. n. 5. & dicit eorum Prepos. n. 3.
Sed verius dici potest. ideo. 5. Libertatem potuisse deduci
in conditionem Monachatus q. talis conditio est
intrinseca nature ipsius monachatus & tacite a
Iure sub intellecta cum quis non possit monachus
fieri nisi prius libertatem consequatur ut patet
per totum ff. de eccl. non ordinandis & ideo cum
eacconditio sit a Iure sub intellecta quavis appo-
sita sit nihil operatur. l. 3. de legatis. i. d. §.
conditiones extrinsecus qd. condition. & demons
& ita resolvent. Ant. de butrio. 5. & sim. sic accipi
potest quod resoluit Abb. d. n. 5. Sed aduc. instat
difficultas cum etz. in hoc casu libertas que res tem-
poralis est detur pro spirituali hoc est pro monachatu
in quo etz. simonia intervenire potest. c. non satis
c. qm. de simonia tradunt Bart. & omnes in. l.
Tira. n. 12. de verbo oblig.
Sed responderi potest quod cum utrumq. & libertas
& Monachatus in ead. persona debeat remanere
non iudicatur illicita conditio arg. ex in autz. de.

Sanctissimi Episcopi & sed & hoc presenti collatio. q.
ubi ualeat legatum relicto sub conditio. mona-
chatus cui ex adde. Gram in. Item talens si
austratus limitibus. 3. de conditione & demons
2. principaliter contra nrum. ex sic arg. Serui isti
Monachi iam facti, si conditioni non pareant & a
Monasterio exirent, cum sub ea conditio. liberi
facti sint in seruitutem reducendi sunt. c. defamul-
lis. c. nullus de seruis non ordinandis aut q. si ser-
uus. C. de Episcopis & cler. sed. 5. non reducuntur
ad antiquam seruitutem sed in compelluntur ad
non deserendo monasterium ut constat ex vs. fin. q.
Cui difficultati q. fin. 5. post longam disputatio.
concludit, verum esse clericum ad sacerdotium
promotum posse in seruitutem reduci propter non
seruatum modum vel conditionem in libertate ap-
positam. Diuersum in esse in Monacho cuius
rei vram assignat. Abb. 5. n. 7. q. clericus per
degradatio. seruata forma. c. Degradatio de p. n. s.
lib. 6. desinit esse clericus & inde potest ad serui-
tutem reduci monachus aut per degradationem
non desinit esse monachus cum monachus sit
quodam votum a quo absq. magna ca. nec per
Pontificiam liberari potest. singlam fin. 5. & in. c. ubi
ad monasterium de statu monachorum quae accipi-
entur sunt ut explicat. Soto lib. 7. de iust. & iure
q. 4. art. 2. & in. 4. d. 39. q. 2. art. 2. Siluester
in suma v. votum q. q. 5. Cobb. in. c. 2. de testam.
Ceterum Superiorum glossa in intellectum constituens
viam inter clericum & Monachum reperit
Abb. 5. n. 8. ex verbis finalibus nri. ex ibi & manu

De conditionibus appositis.

mentis voluntas seruetur. Voluntas autem ea fuit
ut si quis ex seruis contra faceret. Seruituti iterum
redigeretur ut constat ex *vs adijcto* & c.
Quare reiecta ea interpretatio. Et alia Abbatis b.
n. 2. Verius obseruandus est monachus b. propter
non seruata conditionem non reduci in seruitutem
sed tamen compelli in monasterium persistere. quia eius
conditioni vel voluntati contra ueniat iam pro-
fessio? fecerat. quo casu uoluntas manu mitten-
tis sicut ius interpretanda est, cum semel data
libertas amplius reuocari non possit. ex *s. meua*
44. de manumissis testari precipue cum Deo di-
cati sint per professio. Et semper factus monachus
semper manere. Debeat monachus ex d. c. cum ad
monasterium.
Unde si professio? non fecisset propter non seruata
conditio? in seruitutem reduceretur ex d. *vs adijcens*
qui ita accipiendus est. Soluturq. b.

Ad b. in c. de illis 3.

Summa promissio facta Jurata mulieri de acci-
piendo eam in uxorem sub conditione si centum do-
nauerit tanquam valida & honesta, suspenditur
matrimonium, in euentum conditionis.
Sed ratio dubitandi grauius obstat. I. si ita sti-
pulatus q. d. si tibi nupsero de uerbis oblig ubi
cons docet mulierem stipulantem a viro tantum
si tibi nupseri in uilem esse talem stipulationem
tanquam in honestam cum uideatur Maritus pro
libidinem promississe centum argus b. arg. Bart

& Ias. n. 1. Arret n. 2. & omnes s. & gsa in
l. Titia de uerbis docent quod quamuis spe lucri
possit quis ad matrimonium in uita alicuius
ut in l. uer ex fratribus 27. de cond. instit.
l. Titio centum fo. si. de cond. & demors. l. 1. C. de
institution. & substitution. id in non habet locum
in altero ex contrahentibus qui inter se ad matrimonium
spe lucri inuitari non possunt ex d. § si tibi nupsero
Cum tunc videatur promissio turpis tanquam causa li-
bidinis facta, & inde a iure reprobatur. l. generatim
26. de uerbis. l. Iuris gentium q. § si ut maleficus
de pactis, siq. stipulatio inutilis est, a fortiori §
sponsalia contracta sub conditione si centum dederis
tanquam turpis non debuerunt suspendi per conditionem
sed per non adiecta haberi ex reg. h. inc. fin. Soc. tt.
Cui difficultati respondet Bart. & ceteris ideo in d. §
si tibi nupsero stipulationem inutilem fuisse quia
Eius lucrum collatum fuit in ipso tam contracti
matrimonij.

Unde Sicut stipulatio inter coniuges constante ma-
trimonio non ualet ex ratio. a Iu. Cons. descripta
in l. 1. de donation. inter ita et nec stipulatio vel
donatio collata in ipso Matrimonij aumpria
sunt aliquid fieri ipse prohibito vel conferri in ipso
prohibito. l. quod sponsus. C. de donation. ante nup-
tias. l. cum sic status 33. § si sponsus donat.
inter.

Ceterum §. diuersum Ius esse cum in eo lucrus
ueniat percipiendus tempore promisso hoc est ante con-
tractu matrimonium & ideo conditio. §. ualuisse
Sed sic intellectus non conuenit. d. § si tibi nupsero

Cum.

De conditionibus appositis.

Cum eius ratio que fundatur in ea turpi & in honesta equaliter prestat sine anticontradictione matrimonium siue post. lucrum veniat acquirendus ut eleganter impugnat Aretius in d. §. tibi nup. Costa in l. cum male §. si aruitatum limitatione. n. q. de conditione §. de mone. & mal. m. i. d.

Vnde Abb. in d. §. d. assignat intellectus, is in. Dicitur est conditionem de qua. licetam & honestam esse qm si vir promittat femine cum ea matrimonium contrahere si ei centum dederit promissio illam, in dotem factam fuisse necessario intelligit debere, & sic ex iusta causa pro matrimonij onera supportanda ex. c. salubriter de usuris. l. pro onerib. C. de iure dotium que quod iusta causa et ultra causam dotis presumitur si nouilis contraheret cum plebeia tunc em in honestum non esset si aliquid promitteretur nouili in compensationem nouilitatis, & contra id esse si a viro aliquid promitteretur femine iuberi vel nouili in pignus iuuentutis vel nouilitatis quam vxor admittit deo matrimonio cum ignobili. l. mulieres. C. de dignitatib. lib. .i. r. nec presumi posse ea libi diris factas promissio nisi cognita de turpi promittendi causa constiterit x. h. in d. §. si tibi nupserit.

Quem intellectum conuenit omnes sequuntur sm Aret. n. q. & Jasp. na. in fin. & Abb. in 4. 2p. c. 35. 3. n. 1. affirmans induit presumi promissio causa libidinis factam si vir daturum aliquid solus promittat si sibi nupserit sed conuincitur eius sentia. ex vi. fin. eius d. §. ubi. l. d. si vir a muliere. e. modo non in dotem stipulatus est) que & tam ex. vixi quam ex

Parte Mulieris promissio^{is} turpem esse constitu-
unt sed Superiorem Abbatis & cōnes intellectus
tangit Divinatorium repræsentat Aretino vbi s.
Quare retenta nūc h. senia. Verius dici potest non
obstare h. in. d. Si tibi nupsere ibi em Tac Cons.
Solum docet ex illa stipulatio si tibi nupsere tunc
delegandam actio^{is} aucturipi ea consistere ut
ex vs. causa cognita constat eludat. In nam si regu-
lariter illa stipulatio turpem causam contineret
ad denegandam actio^{is} causæ cognitio necessaria
non fuisset ex reg. vulgari. d. s. generaliter de
verborum obligatione & ita solvatur.

Sequitur Singularis repetitio ad

A. c. verum Suius tituli.

Summa est res ecclesie donata sub modo statim effi-
citur ecclesie, nec revocatur propter non servatum
modo nisi in donatio id expressum sit.

Sed pro ratio^{is} duntaxat contra litteram h. i. sic arg^{or.}
si s. conditio sub qua ecclesie donatio facta fuit
impleta erat nihil est quod de revocatio^{is} tracta-
retur cum per existentiam conditionis donatio
pura & perfecta manserit. s. unica & sin aut
aliquid sub conditione. C. de caducis tollendis
l. 2. s. si pecuniam de donatione & perfecta do-
natio non revocatur. s. perfecta donatio. l. qu-
ties. C. de donatione que sub modo. Si vero con-
ditio non existeret donatio ecclesie acquiritur
non potuit pendente conditione. l. qui s. credi p. p.

S. v. l.

Ultimo de conditione & demors. d. s. si pecuniam
& in s. ex conditionali inst. de uerbis oblig. g. frustra
& de reuocatione donationis tractatur.

2. sic arg. si ~~modus~~ modus in contractum aduersus non seruetur
uetur contractus scindi & retractari potest ex in. l. cum te
funds. C. de pactis inter emptorem & venditorem. g. s.
donatio reuocari potuit pro modo ab ecclesia non seruatum

3. sic Donatio sub modo facta quauis de reuocatio. nihil
sit dictum si modus a donatore aduersus non seruetur dona-
tum per conditionem ob causam repetitur. l. dictam. C. de
conditio. ob causam & et rei uindicatio donatori compe-
tit l. i. C. de donatione que sub modo. g. s. l. s. a donatore
nihil dictum fuisse reuocari debuisse donationis.

4. Sic legatum sub modo resitum peti non potest
nisi profuta satis datio. de modo implenda. l. si tibi le-
gatum. 19. de leg. 3. q. in tali legato inest tacita conditio
si legatarius satis dederit. l. quibus diebus. 4. d. Termi-
tus de condition. & demors. l. libertus. 21. d. Lutus de
annuis legatis idemque inest in contractibus sub m.
celebratis. l. insulam. 40. d. fin. locati sed in huius mo-
di satis datio. si modus non seruetur res legata cum
fructibus resitui debet auctori cui resitum. C. de in-
iuria & diuitate tollenda. g. s. necessaria fuit satis datio
ad petendas res donatas quod si necessaria fuit aspi-
tiori propter non seruatum modum debuit reuocari
donatio nam alias frustratoria fuisse cautio.

5. sic et si modus donatarii utilitatem respiciat
propter non seruatum modum donatum repetitur. l.
si ego. d. imp. de iure dotium. l. licet. 44. d. quoties
eod. tit. l. si donatarius. g. de conditio. causa data. g. s.
donatio debuit reuocari.

Quibus in non obstantibus contrarium. s. decidit. Alex.

Ad Cuius rationis Decidendi cognitionem constituendus
est conditioem & modis inter se longe differre, Conditio
em sua natura dispositionem suspendit cum sit futurus
eventus in quem dispositio confertur & inde ante im-
pletam conditioem nec obligatio nascitur nec aliquid
debere dicitur. l. legata. 41. de condition. & demons.
Modus tamen non suspendit sed modificatur. Cum sit mo-
deratio quedam dispositioni adiecta gravans eum qui
sonoratur in ipsius dispositionis perfectio, & inde statum
relictum sub modo peti potest & debetur prestita cautio.
de modo implendi ex l. & Terminus & late Struving pbarui
ing in Rec. quae s. repetenda sunt & quomodo regu-
lariter an dispositio conditio nalis sit an s. moda-
tis ex verbis concepta cognoscatur cum conditio per
verbum sit & modo per verbum ut concipiatue obser-
uat gra. 5. V. conditio in fin & est tunc traditiosm
omnes. 5. & sm Part in d. & Terminus n. 2. cum seqq.
Ant. Gom. 1. ha. c. 12. n. 7. in plerumq; conditionis
verbum in Iure accipitur pro modo. l. Mevia 44. de
manumissis testam. l. Demonstratio. 17. § fin de con-
dition. & demons. l. cum ab eo 41. de contra. Serba emp. &
& ita accipiendae sunt. l. 2. § fin de donation. l. cum
ea conditio. 68. de conditionib; l. & aristoni 39. mandati
l. cum filio. § 1. de compensationib; l. penult. de positi
l. ea conditio. C. de rescindenda uenditio. l. cum res
C. de donation. l. quoniam C. de ex. permutatio. §
cum aut; inst. de adoption. Quia em in p. eoy Iurium
apertum sit Verbum (conditio) in non de conditione
Sed de modo intelligenda sunt & ita sepius modo
appellatur Conditio. l. 1. C. de donation. quae sub modo
l. Titio centum 70. § 1. de conditionib; & demonstrat
l. pater filium 33. §. quindecim delegatis. 3. l. quae sub
conditio.

De conditionibus appositis.

296

Conditione d. s. quoties in fin. de conditionibus instituit
cum Iacobus de fide instrumentorum d. lx. n. 5.
Vnde Ulpianus in l. in conditionibus. d. de conditionibus &
demonstrationibus merito docet ad cognoscendam con-
ditionem & modis non tam uerbis formam quam desun-
doy voluntatem testantium & contrahentium esse
attendendam nam si modo in dispositione dixerint & de
conditio senserint uelne Dispositio non modalis sed
conditionalis est. l. libertas. d. si. l. utius de annu-
is legatis. l. quesitum. d. de conditionibus & demon-
strations. resolut. Bart. in. d. si. Tertulius. n. 9. d. l. ea con-
ditio. C. de rescindenda & est omnis traditio sine oes
ubiq; & inde omnes affirmant qd. n. ubi intelligendo
esse in dispositio. non sub conditio sed sub modo facta.
Ex qua cum ecclesia statim dominium acquisitum
fuerit etz propter non seruatum modis, donatio reuocari
non potest ut inquit n. 1. d. l. mea. ff. de manu-
missis testam. Sed repugnat propter non seruatum
modis contractum rescindi. ex. d. l. cum te fundis. C.
de pactis inter emptores & uend. cum alijs similijs sed
hoc pertinet ad arg. ¹⁰³ explanationem ubi late explicabimus.
Quib; sic constitutis non obstant in contrarium a-
ducta non 1. nam huic difficultati qsa. d. v. conditio.
Vus assignat intellectus. Prior est qd. n. ubi intel-
ligendus esse de donatione pura celebrata resoluenda
in sub conditio. qz conditio non super dispositio. sed.
super resolutione donationis adiecta fuit quocasu
donatio pura est quamuis sub conditio. possit resolui
c. illo uos de pignorijs. l. 2. de iudicem ad iudicem
quod quidam diuersum est quando conditio super dis-
positio. adijcitur tum em dispositio perfecta non est

Quousq; conditio existat h. sing. in. l. h. conditio
7 de contrahenda emptio. nec h. ea dispositio. trans-
fertur Dnibus. d. l. qui h.redi. § fin. de conditione. &
demonstr. quinimo emptor vel donatarius exemptio.
vel donatio. sub conditione contractis fructus medio
tempore perceptos non lucratur, sed perceptos res-
tituere tenetur neq; eas vti capere possunt qvis
pendente conditione ut tradit sit. l. necessario. d.
qd. si pendente de periculo & comodo rei vendite. l.
4. de iudicium adiectio.

Sed sic intellectus h. in se verus sit non tñ conue-
nit nñ h. repugnat em. § finalia ibi debeat re-
uocari. quæ uerba de conditione resolvente intelligi
non possunt q; si conditio cessaret adiecta super re-
solvente. Donationis ipsa donatio non potuisset reuo-
cari sed potius ex defectu conditionis donatio ipsa
tanq; pura confirmaretur.

Rursus q; quando contractus iure celebratus &
sub conditio. resolutus existentia conditionis ipso
iure actus reuocatur quamuis de reuocatione
nihil sit expulsum. l. 2. § Sabinus & § si in
diem de uicupio. pro emptore. l. 2. C. de pactis inter
emptorem & vend. & inde h. iure intellectum re-
presendit ead. qsa. h. Ad. § & omnes in 2.
Quare qsa. responderet. 2. h. nñm intelligendū esse
in donatio. non sub conditio. sed sub modo facta
quocasu. Donatio pura & perfecta est. & ex ea
statim transfertur. Dominium prestita cautione
de modo implendo ex d. § Termitius & exp. l. l.
Cetero § Titius. de annuis legatis & inde cum sub
modo facta fuerit statim ecclesiq; fuit acquisitum

Dnibus

De conditionibus appositis.

297
Dominium. Unde propter defectum modi dona-
tioni adiunctum & ab ecclesia non servatum recte
de donationis revocatio dubitatum fuit. 5. quomodo
non ob id posse revocari nisi expresse de revocatio
actum sit. Summ. P. docet quomodo contra ecclesia
agi possit ut modo servet. ex. d. l. merua q. 4. de ma-
nu missis. testam. quem intellectum sequitur Card
& Abb. n. 2. Et dicit cones Prepositus n. 6. 5. & plures
refert Cobb. lib. 1. uariar. c. 14. no.
Ex qua con. & vera n. 1. interpretatio colligitur
securam non esse Bartoli Doctrinam in l. qui
Prom. 122. de uerbor. obligation. affirmans donatio
ita alicui facta sub conditione vel modo ut post certis
spis ad alium tertium reuertatur, posse donatores
talem conditio. vel modo in utilitatem tertij in
donatio. adiunctum revocare pendente conditio. vel
modo et non consentiente tertio, quod et expresse
annunciat q. ex tali donatio. statim utilis actio
fuit acquisita tertio. p. l. quibus. C. de donationib.
que sub modo Cui. & congrua solutio adaptari no
potest idq. aperte plac. l. 7. ut. q. p. 9. Sicut contra
Bart. defendit Paulus in d. l. quibus. & in l. si pe-
cuniam n. 21. de conditio. ob causam & post longam
disputationem resoluit Juarez in declaratio. l.
Degri q. 3. C. de in officio testam. & allegatio. 2.
maxime quando interuenisset presentia & donatarij
spore pacti in donatio. appositi vel ipse. 3. qui est
& donatarus eam conditionem vel donatio. accep-
tasset aut si no. taxig. vel primig. Donatarij s. pu-
latio. in fauorem tertij absentis promississet vel si
donato. donatio. nem non revocaturum Iurauerit

ut resoluit Greg. in d. l. 7. §. in qua 4. Rolandus cons.
9. uol. 1. & latissime Cobb. d. lib. 1. uariar. c. 14. n. 7. 10. & 11.
Illud in memoris quod quamuis Jurconi conditio. vel
die adueniente quae res donata in 3^m translata fuit do-
minium rei donatæ ipsi 3° sine noua traditione ad quatuor
non in possessio transferrebat sine corporali apprehensio.
ex uera Jurconi interpretatio. d. l. quoties, in Iure regio
ex legis potentia utrumque Dominium & possessio ac-
quiruntur 3° absq; noua traditio. vel apprehensio. ut
decisum in d. l. 7. tit. 4. §. ubi aduenit Greg. in §. 3.
Sed licet superior intellectus qd & cons. ad n. 1. sit
uerissimè maximam difficultatem patitur ex. l.
cum te fundis. C. de actis inter emptorem cum alijs u-
rib; in 3° arg. relatis, ubi propter non seruatum modum
in contractu vel donatio. adiectus reuocatur contractus
quomodo de reuocatio. nihil expresse conuentum sit
Sed hoc pertinet ad 2^m arg. ubi dicam absolute. I.
Neg. obstat 2^a ex. d. l. cum te fundis ad difficultati reiectis
pluribus interpretationibus quas congerunt Card. & Ant.
debutio 5. magis conuenit recipitur distinguendo fore
an modus Contractui vel donatio. adiectus sit causa
finalis Contractus quæ causa finalis in diuino presumitur
cum modus in utilitatem textus vel ipsius donatoris
adijctur. l. Titia centum pro impi. vs. sed si filio
de conditione & demonis tunc em propter modum non ser-
uatum ad rescissionem contractus agi potest quamuis
de reuocatio. nihil expressum fuerit ex d. l. cum te fundis
& in. l. 1. C. de donation. quæ sub modo. l. 2. C. de reuo-
candis donation. cum alijs Juribus in 3° arg. relatis
Ceterum si modus non sit causa finalis contractus,
Sed impulsiva aliter non reuocatur contractus quam

Side reuocatio: expresse in contractu actum fuerit &
ideo non reuocari donationem ecclesie factam quia
modus in donatio: adiectus non tanquam causa finalis
sed impulsiva appositus fuit cum is qui ecclesie donat
principaliter donare videatur propter Dei pietatem &
anime sue salutem. c. Pontifices in p. 12 q. 3.
c. requisitis testamentis & ita modus donationi
adiectus non presumitur causa finalis sed impulsiva
& ideo deficiente modo donatione non reuocatur
quam side reuocatio a donatore expressum fuerit ut
docet tex. in l. f. quem ita omnes intelligunt ut
tradunt Card. & Abb. 5. n. 2. dicit conob. Propositus
colla. & plures relati per Cobb. d. lib. 1. c. 14. n. 6.
Pro qua con. & uera nra. interpretatio. facit tex.
singularis in l. 2. §. fin. de donation. ubi cum Titius
centum donasset Seio ut inde stichum emeret &
ante quam seruum emeret mortuus fuisset, dubi-
tatur an ex eo quod modus impletus non fuisset
posset Donator donatio: reuocare & munus repetere.
& repetit. Iure Cons. non tan. Iuris quam facti q.
esse, nam si modus donationi adiectus causa finalis
donationis fuisset cessante modo posse donatio: reuocari
quod quidam diuersum esset si modus non fuisset causa
finalis sed impulsiva.
L. facit d. l. meum 44. de manumissis testamento
nam cum ibi ageretur de reuocanda libertate seuis
sub modo data. pro modo non seruatum quod quidam co-
pia est. l. 1. §. si nautz. C. de con. seruo manumisso
respondet Cons. non posse libertatem reuocari sed solus
officio Iudicis seuias compellendos ut modus adimpleant
qi modus non fuit adiectus tanquam causa finalis sed impulsiva

Quisquid senia & distinctio iure nro indubitate
est ex l. 52. ff. ff. ff. que cum de contractibus sub m.
celebrato tractat ita scribit: (Casimologuardasen en
la manera que fue puesto desaxerse ia por ende laben-
vida mas si la vendida fuese hecha de otra guisa que la
non fuesen señalada m. por racondelos pleitos mas
aviniendose el comprador y el vendedor en la vendida
e despues si en pleitos en racon della entonces bal-
dia en onse podria desaxer mager los pleitos no fu-
esen guardados)

Ex qua verissima & con interpretatio intelliges
l. Titio centum 70. in p. de condition. & demonstrat
nam quavis regulariter Legatarius Cui sub modo
aliquid relictus teneatur prius Satis dare demodo
implendo ex d. l. quibus diebus & terminis In ideo in
d. l. Titio centum Legatarius sine Satis datio. consequi
Legatum qd cum modo in utilitatem ipsius Legata-
ri adiectus fuisset non fuit appositus tanq. ca. fin.
sed impulsiva, & ideo Cautio. demodo implendo pres-
tare non compellitur ex d. d. resolutio. quod si incom-
modis & utilitatem donantis vel aliterius Tertij mo-
do appositus fuisset tunc cautio. prestare oporteret
Cum ca. finalis reputetur ex d. l. Titio centum in p.
vs. sed si filio. quae sit accipienda est.

Inde interpretandus est qd in l. si cui Legatum
qd de condition. & demonstr. ubi is cui Legatum relictus
est & per fideicommissum gravatus ut liberos suos e-
maniparet consequitur Legatum neq. in cautionem
demodo implendo prestare debet sed in iudicis offi-
cio compellitur ut modum servet, Quis senio difficilis
Vt nam cum fideicommissum modo comparatur l. non
m.

De conditionibus appositis

299

in s. si alienum. de fidei commissariis libertatibus que
circa legata in modum relicta disposita sunt eadem et
& de fidei commissu restituendo observatas sunt maxi-
me cum modus legato adiectus ind. l. si cui in comod
liberorum appositus fuerit & inde censeatur tanquam finalis
appositus legato.

Ceterum vera illius interpretatio deo ibi legatarius
non compelli cautio prestare quia fidei commissum non
inducit causam finalem sed impulsivam quoniam
legatum censeatur in fin. fidei commissi. l. pampilio
37 in p. deleg. 3. & ita cautio de fidei commissu implendo
non exigitur cum causa impulsiva & non finalis
iudicatur.

3. inde intelligendum est ex in. l. sed simors. 14. l. cum
quis de donation. inter, nam quavis ibi donatio
facta fuerit sub modo ut donatarius in suo edificaret
in pecunia donatam repeti non posse etiam non sequitur
nec modo servato ut si quis docet, quod quidem ex ea ioc
fit quia modus conceptus fuit in utilitatem ipsius legatarii
quo casu modus non inducit causam fin. sed impulsivam
quia etiam alias donator donatarius erat ut colligitur ex l. is
eiusdem de ibi cum quis acciperet ut in suo edificaret con-
dici ei id non potest quia magis ei donare videtur observat
quod ibi v. non potest conis s. in Bart & omnes. nec in
contractum obicit ex difficilis in. l. perusa. v. eam
ibi (nulla eis licentia) de. C. de donationibus de quibus
intellectu agemus in explicatio ad. §. arg.

Ceterum superioribus omnibus & d. l. cum refundus
C. de pactis inter emptorem & ven. graviter obsta. l.
ca conditio. C. de rescindenda venditione ubi impera-
toris docent propter modum non servatum non.

reuoocari contractum sed in posse agi adimplementis
modi. Cui difficultati q̄sa fin' ibi & q̄ta v' conue-
niat in d. l. cum te fundis respondet in d. l. ea
conditio. modis non dedisse causam contractui quia
Venditor et alius erat venditum & ita causam
impulsivam induxisset diversumq. Ius est in d. l.
cum te fundis q̄ modis tanq̄ causa finalis appositus
fuit ut constat ex pi. d. l. ibi (certe rei con-
templatione) quia v' causam finalem inducunt
& venditioni causam dederunt & inde propter modis
non servatum contractus reuoocatur, quem intelli-
tum conder' ibi omnes sequuntur & Aluerius in
l. pacta conuenta, de contrahenda emptio. Abb. 3.
n. 2. & dicit cones plures referens Durel' in l. 2.
de rescienda, l. 2. c. 2. n. 19. quia interpretatio apte
suadetur, q̄ in d. l. cum te fundis modis adiectus
Contractui plus ualebat quam pretium designatum
& ideo tanq̄ ca' finalis presumitur adiectus, Ceteris
in d. l. ea conditio. plus erat in pretio quam ualebat
modis adiectus ut declarant Alex. n. 13. Cuius
Junior 27. in l. petens. de pactis, sed sic in-
tellectus cones sit non tri conuenit dictis. l. cum v.
(exiguo pretio) de quo in d. l. cum te fundis potius adptus
rei vendit' quam ad modi. Valorem referri debeat
ut aduertit Paul. Castren. ibi n. 2. Quare uerior
interpretatio est ideo in d. l. cum te fundis reuoocari
contractum q̄ modis venditioni appositus continebat
rem diuersam a pecunia ut constat ex pi. d. l. ibi
(certe rei contemplatio) & ideo non satisfacit
emptor dando pecuniam loco illius rei contra uo-
luntatem Venditoris cum aliud pro alio inuito

D. De conditionibus appositis.

300

creditori solui non possit. l. i. de reff. permutatio
l. 2. §. mutui datio si actum patitur. Ceterum in
d. l. ea conditio totum quod continebatur in modo
erat pretium reipublice solvendi, & inde non reuo-
catur venditio cum sufficiat in pecunia solui interesse
Venditori quia in numis non cadit affectio. l. in
numis de in litem jurando & ita ea jura interpre-
tatur. Dicitur in d. l. 2. §. nig. et de solut. l. 2. §. 3.
Non obstat d. ex l. dictam. C. de conditio. ob cam
& ex l. 1. C. de donation. quae sub modo. Cujus inter-
pretatio ex precedentis arg. explicatio pendet nam
ideo ibi reuocatur donatio propter modum non seruatum
quod modus fuit appositus tanquam causa finalis donatio-
nis, ita enim fuit facta donatio ut certa alimenta
donatori prestarentur & inde cum modo & lex
in donatione adiecta non seruatur merito reuocatur
donatio & quod donatum fuit per conditionem
ob causam & rei vindicationem repetitur ut ex
dictis legibus constat.
Ceterum quantum hic intellectus verissimus sit
conueniatque ad d. l. 1. C. de donation. quae sub mo-
do respectu actionum competentium ad reuocandas
donationes propter modum non seruatum difficile
valde reputatur decisio. d. l. 1. siquid rei ven-
dicatio utilis & conditio ob causam quae ibi
dantur ad reuocandam donationem contraria
remedia sunt nam rei vindicatio non competit
nisi ei qui dominus est. l. in rem 24. l. off. 9.
de rei vindicatione & dominium inst. de actionibus
Conditio ob causam dominium ab omni nec
domino competit. l. fin. usufructarius quemadmodum

aveat & sic itaq; discretis inst. de action. quod.
si dicatur in d. l. 1. ob non prestata alimenta
retranslatum fuisse dominium in antiquum dñum
& ob id rei rei vindicatio competere tunc obsta-
bit quod dominium non transferri in aliquos
absq; nova traditio. l. traditionis. C. de pactis
& per traditio. inst. de re. div. sione.
Cui difficultati gl. ibi. v. conditio respondet
illius. l. decisionem procedere specialiter favore
alimentor; quando donator alimenta sibi sub
modo reservavit, nam eis non prestatis a iure
prodit; sunt tres actiones. scilicet actio prescriptis
verbis. ut fiat quod conventum est in donatione
l. 3. C. de contrahenda emptio. l. legem. C. de donat.
& conditio ob causam & rei vindicatio ad revocan-
dam donatio. & recuperanda in rem donatam ex
d. l. 1. C. de donation. quæ sub modo. eundemque
intellectum docuit gl. in d. l. 3. v. per facta. C. de
contrahenda emptio. & gl. v. mortis in l. 1. de
donationib; sequente. Part. & omnes ibidem & dicit
Canez Ripa in l. fin. q. 37. C. de revocandis donat.
Molinez in consuetudinib; parisiensib; ip. §. 22.
n. 57. Greg. in l. 6. tit. 4. ff. de gl. 1. & in l. 2. tit. 9. ff. 6.
in gl. v. (servatio) quem intellectum suadent v.
d. l. 1. ibi. (Vindicatio in hac causa) quæ v. illius
specialitatem significant alimentor; favore quæ
quod pia causa est. l. mella. de alimentis legatis
& quæ non recipit dilationem l. fin. de appell. in eo
aut; specialitas consistit q; ppter modum non impletus
ipso iure revertitur dominium vtili in donatore
sine aliqua traditio. & ob id vtilis rei vindicatio
competit.

competit, competit etz condo de cas qz actio personalis e ca
 rne qz cu dominium illud n sit quz situm donatori sm. iu
 ris reg^s nempe p tradit^o ut n d. l. traditio^o l. de pact. et m
 de iure quodam speciali acquisitionem fuit dominium n dicit^o
 perfecte et ntr tale dominium quz situm et idco dabr b. condit^o
 quz actio personalis d sicut videmus in l. i. l. con. deleg
 ubi legatario pro legato psequendo competunt tres actio^{es}
 s^z actio ex test^o actio personalis et actio hipotecaria quia
 dominium rei legat^o in legatarium a die mortis testatoris tras
 latu fuit ip. iure l. a titio de furtis simileqz contingit in l.
 fin. l. de h. ceteris ubi eetz dant^o actio personalis et rei Ven
 dicatio ad eosequenda re donata ul. vendita qz dominium ex
 l. s. ministerio ipso iure absqz nova traditio^o in ceteris transla
 tu fuit ex omi^o s^z relata sed l. s. intellig^o receptus sit in.

quid ex eo qz si veru esset in d. l. i. dominium ipso iure trans
 latu fuisse legis auctor^o qz alimeta n prestata n potuisset
 donatrici competere Reivend^o utilis id. directa qz dnmo
 dabr ex d. s. omnium fms. de actio — Nurusus subneit^o ex
 utis d. l. i. b. qua pristinum ius restituat^o ex qz est. dnium
 antea n fuisse acquisitum neqz translatum l. auctorit^o
 cu ad illud transferendu Reivend^o competat — Teniqz
 qz si dominium d^o modu n servatu translatu fuisse statim
 impossibile esset condictz competere qz ipsar^o actionu repug
 nantia ex d. s. sic itaqz fms. de actionibus

Quare Reijecta omi^o interpret^o verig
 N^o in d. l. i. l. de don. que sub modo reivendicat^o ppetente
 qz modu n servatu non esse directa que dominium p supo
 nit sd tm. vtilis e^z que quidem vtilis vendic^o spectat
 ei qui cu re vera dnus n sit neqz directa rei vendicat^o po
 sset intentare in. acquitatis tne ci vendicatio vtilis

Ad c. Verum q

datur ut in casu legis idem Porponius s. de arbore dicit
vend. ubi l. s. docet de arbore que in alienum fundum transla
ta est et radices in misset utile in rem actus dno ar
boris competere et ita ideo ex equitate utilis rei vendic^o ibi
datur qd cum in alienum agrum radices egeret dno eius
dominiu^m amissit ex l. adeo r. s. i. in pr. de ad. Sover. dom. s.
pterea in fine Jns. de Per. diuis. na qd vlp^o docet in l. hoc am
plius qd de is uers^o nec arbor de dam. infecto in eo casu in eo
casu vendicatz n^o optere de directa intelligendy e^o n^o de
utili ex d. s. de arbore et idem et colligitur ex l. qua rna qd s
ulitore uers^o utiq. de ad. rer. dom. et in s. si quis in aliena tabula
derer. diuis. ubi dno tabulary competit actio utilis aduersus
cu^m qui eas ponit quauis dominus ex pictura dominium
amissit et cu^m tabula pictura cesserit ex d. s. si quis in aliena
et inde quauis in specty d. l. i. c. de don. que sub mo. cond^o s. cas
recte cu^m Rei vendic^o concurrere potuit qd donatrix dominium
n^o habebat nec directa Rei vend^o poterat exponeri ad tm. Utili
que n^o p^osuponit dominium et ideo recte et in persona agi potuit
per conduct^o s. cas^o ut dominium sibi transferat

In qua Veris resd. et in l. i.

C. com. pro leg. h. n. p. legato consequens actio realis et hipoteca
videntur ibi n^o posse concurrere cu^m rei vend^o p^osuponat domi
nium ut dictu^m e^o actio u^o hipoteca n^o possit opteri et qui doming
e^o cu^m in re p^opria pignus ul. hipoteca n^o possit consistere. nec
pignus nec ex pretorio dereg. ut tm. obseruadu^m e^o recte potui
sse concurrere cu^m act^o hipotecaria n^o optat in ipsa re legata
cuius dominium legatario quassitum e^o et ideo in ea pignus co
sistere n^o pot^o s. tm. det^o et reliqua bona testatoris ut docet gl.
hipotecaria in s. nostra autz Jns. de legatis e^o que s^ona recepta
sm. Ripa n. 65 Jas. n. 13. Alia 37 in l. i. de leg. i. Anto. go
lto. c. 12. n. 13. Sed quauis uera sit hipotecaria
competere in reliquis bonis defuncti tm. et ita rem legatam

Suppletoria competere pot si legatarius nollet agere rei de
dicatione id. Eligere via personalis actionis et hypothecaria
p qua ipsa rem legatam consequi poterit ex l. cu plius 39 qua
vis deleg 2o l. nemo pluribus de excep ut eleganter eludit
Bal. n. 10. in d. l. fi. c. de ss. celis

Intellig

l. fi. c. de celis cuius decisio mirabilis e et difficilis cu concedat celis
de ss. (v. Civitatis, legatarij ul. donatarij rei vendicatz et eodem ob
celesis cas quoy actionu scilicet oio strarius e ut i dixi

Cui diff. gl. ibi in rem R. vendicatz s competente n directa
id. Dilectum esse In cu vtilis vend n psonat dominium ut s
habemus recte coorrere potuisse cu cond. ob cas id. Sane. gl.
nitellum reprehendunt Pau. n. 8 Gas. 24 s cu reivindica ibi
competens directa sit et n vtilis qz in casibus in qz ex solo tractu
transfertur dominium ipso iure sine traditio tale dominium n vtile
id. Directum censendum e l. 1. et 2. de publ. in re et res aut Gas. 5

Quare verius And me condm ob cas
n solu spectare ad dandum et dominium transferendum sed et
ad rem tradendam et transferenda possessione qz ex constat
qz pignus dici pot soluto debito l. si quis neq cas s res pig
nori si cert. pet. et in dominium pignoris et dora possessio
semper remanet pnes deuitorem l. 1. s cu pradium de pig
nori l. pignori rem de usucap. Unde cu dominium rei le
gatj donatj ul. venditj in celis ul. civitatem transferatur
sine traditione ex specialifavore ex illius l. decisione n potuit
celis per condm ob cas cum domina sit dominium petere id. solu
rei posses ad qua petenda plerumq condm ob cas competat

Id. quamvis ex superioribus satisq
uati sit qz no servati modum in dispositione apositum
revoari ipsa dispositj qz modus dedit cas contractui et ob p
rei vendicatz donatori competere ad recuperanda rem

donata ex d. l. i. C. de donat. que sub modo in d. i. p. aliam
ex l. si ita quis & calix d. d. et in l. ea lex t. de condic. ob.
cas ubi p. reg. tradit. donat. ita facta ut alienandi facultas
donatori non competat si qui donavit competere rei vendicatz ad
recuperandam rem donatam p. modum n. servatum s. d. in act.
personale ad interesse competere d. donatarium

Sed Suij Diff. N. diversa e. con.
iurii specie cu loquatur in p. iuritione alienis simpliciter facta
que domini translatz n. impedit quavis ad interesse agi possit —
S. tunc magis dicit. ex p. iuritione alienationis simpliciter facta impe.
diri domini translatz. l. p. n. de pactis l. si creditor & fidei. sig.
l. fi. C. de rebus alienis n. alien. Pro cuius difficultatis explic.
observandum e. pactu. den. alienandi apositu. in re aliena n. indu.
cere necessitate observationis q. n. pot. quis sone caa licentia dispo.
nendi facultatem sone ea domino auferre ex d. l. p. n. de pact.
l. quoties et deservit. ceteru. pactu. apositu. in traditione recipere
si pascit aliquid interit ul. in p. xens ul. in futuro interit
considerari possit talem p. iuritione valere et ita accipiendus e. p. m. d.
l. si ita quis & calix ubi facta aliena d. p. iuritione agit ad inte.
resse q. p. s. p. n. l. s. tractus p. iuritione n. aliter effecti operari qua.
si interit illius qui p. iuritione apposuit ul. S. eredis ipsius cu. quis
in d. iuritione p. iuritione S. eredis suo d. d. e. l. si pactu. q. de p. batio. late
Jas. m. l. i. n. 18 de pactis — Neg. Suij interpretat. d. d. e. l. p. d. iuritione

l. i. m. l. si creditor & fidei. distr. p. q. ubi pactu. den. alienando in
re aliena apositum validum est conditione q. nulla e. ficit ut d. d. e.
ex ubi illius t. p. b. nulla e. e. vendit. ubi p. actioni statuit. Nam
d. ideo t. pactu. validu. fuisse q. apositum fuit a creditore s. ab e.
te ius s. p. t. e. in illa re cuius olo. intererat rem obligata n. a lie.
nari s. m. d. d. e. l. m. l. fi. fa. & d. iuritione n. 14 de leg. i. receptu. s. m. Ni.
p. a. t. n. 107 et Jas. n. 2. m. l. qui. Rome & S. heredes d. d. e. l. n. te.
resse aut. creditoris p. iuritione alienat. evidens e. et in eo consistit
na. cu. actio s. p. t. e. caria recta via d. uent. interitari d. p. rincipale?
de

de condic. apositis

deuitorum et non spectat 2° 3. possessorum rei obligatis nisi prius
 facta executione in bonis principalis deuitoris aut s. hoc si
 deuitor l. de pignori ideo factu vile e ne cogatur creditor prin-
 cipale deuitorum excutere id. illud psequatur perinde ac si in
 bonis principalis deuitoris res obligata semper manisset ut
 ex p. et alijs res dicit l. uia. l. 3. uar. c. 6. n. 7 et ad ead. rede-
 cenda sub que gl. finis s. in dicit adaptando exemplum de n.
 alienando ad terminos nri ex q. quide n. recte conuenit cum
 talis conuetio de n. alienando simpliciter facta n. impedit dny
 translatz nec ex ea detractio realis ad repetenda rem donatam
 pp n. seruati modu id. in. actio personalis ad interesse ex d. l.
 si quis de ea l. de ver. et ex d. l. ea l. c. de cond. ob eaz sm. superio
 rem eoz iurium interpretat a nobis i tradita et soluit 3

No obst. q. ex d. l. 99 diebus s. terminis
 de cond. et dem. iuris is que in argo reculemus na. n. q. quiduis
 Veru sit legatu sub modo relicto peti n. posse nisi prestita
 cautione de modo implendo cu in tali legato tacite insit condico
 si legatarius satisdederit ex d. s. terminis ex d. l. l. uerto u. s. lu-
 tius de an. leg. idemq. uis etz obseruandu sit in stractibz ex d. l.
 misula q. s. fi. locati ut 2° gl. in d. s. terminis res dicitur ibi s.
 n. is colate locing s. et inde cautz cu operari effecti ut si modq.
 a legatario n. seruetur priuete legato seruet illud repetat l. 2. c.
 de sis que sub. mo. et d. s. l. ubi in. ca. dia. l. uimitanti et n. habent.
 locu cum modus respicit utilitate solius legatarij ul. donatarij
 tunc n. cu modus n. dederit eaz finalem legato cautio de mo-
 do implendo a iure remittit et quauis modus n. seruetur legatum
 ul. dona non reuocatur l. l. l. centu 20 in pr. de cond. et dem.
 l. 2. s. fi. de donat. resoluunt resoluunt s. n. is locino s. et omnia
 in d. s. terminis Anto. Gom. u. to. c. 12. n. 66 et late diximus ad 2

Sed h. s. e. recepta traditio sit ex
 in. difficultior redit n. q. ubi modus donationi adiectus
 utilitate donantis cocernebat et in. n. reuocatur donatio
 nisi expresse de reuocatione in donatione actum fuisset et per

Ad de. verum q de cond. apos.

consequens neq cautio nraa fuit. Cui diff. N. ideo
s. captione nram n. e. qz modus in donatione aposito
quamuis respicere videat utilitate donatis tr. cu prin
cipaliter dona facta fuerit ut donans anome sua cosule
ret et qz dei pietatem quo casu modus n. inducit causa
finale m. s. impulsiba. et inde n. r. reuocatur donatio quia
si de reuocatione acti fuisset exp. satis n. e. etor. off. ju
dicis copelli ut modum adimpleat arg. l. in qua qz de man.
test. et soluit q. arg.

No. obit. q. ex l. si ego co mi pr

de su. dot. ubi modus utilitate donatarij cocernebat et tr. qz
modu n. seruati quasi modus cas finale mportaret
donatu repetit. Cui diff. N. ideo m. d. l. si ego donatu rep. qz
modus n. solu stinebat utilitate donatarij veru etz comodum Neip.
quo casu modus cas finale mduxit ita n. d. donat facta fuit mu
lieri ut ipsa m. dotem daret et inde cu publicis mterisit mulieres
habere dotes ad matrem struenda et replenda liberis ciuitate
ex l. i. est. ma. si matrem n. sequat merito donatu n. repetit. tanq
causa finali cessante de qua dona facta fuit q. l. ita mterp. b. n.
Juraq. m. ttt. ces. caa i. limit. n. 59. Bal. Nouellus de dote b. p. pri
uile. so ita mterp. b. n. m. l. p. en. uers. eandem l. de donationi
na cu Neyp. mterisit ne diruatur edificia id potius ut repa
rentur ex l. i. d. ligno m. iunto l. singulari l. de ediff. pribatis
ideo si quid alicui donatu e. ut domum reficiat si id. n. fiat re
petit. donatu qz comodum Neip. adu. etu erat cu utilita
te et comodo donatarij quo casu modus tanq cas finalis a
iure censet aposito et ita l. illa intelligenda e. et sol. ex

Ad de. In. c. finali

Condiciones q. subseq. strae
tus apte in matrimo viciant a pr. ipsu matrimoniu alia

Tautz condit.

Jo. alfin de iuris

Depende del C. fin. de cond. apos

de cond. apos. Salus autem conditio quamvis turpes sint aut impossibiles dummodo non sint, substat matrimonio pro adiectis habentur et purum remanet matrimonium

Præ dubitatio 1. p. obstat habere proprium in religione repugnat regule et substantie monachalice et 2. a substantiam ipsius in auct. ingressi c. de h. ceteris. cum ad monasterium de statu monacho sed officio facta sub condicione habendi proprium valet et non vitiat officium hoc difficile me. nisi nuante qui cler. ul. uouentes in uers. adjecto tenore q. conditio 2. a substantiam str. non vitiat contractum

2. sic arguitur pro. ca. dona equis fit pro mortis suspectis et ca. subest nram ut si donatis eoua fuerit ip. cum reuocetur dona et ad donatorem reuertatur et alijs modis de q. per. Justin. in pr. de donat. et in l. 1. r. et de don. ca. nisi id conditio apta in donatio taliter ut nullo modo dona reuocetur non vitiat donat. l. ubi ita donatur et de don. cau. mor. q. conditio 2. a substantiam non vitiant contractum

3. creditor ex nra pignoris rem sibi obligata distribuere pot. q. alias nihil utilitatis afferret creditori l. si euenierit q. de pig. act. sed pactum ne liceat pignus vendi validum est et vendit ipsa pacta facta redit nullam hoc difficile in l. si creditor 7. de fid. pig. q. conditio 2. a substantiam non vitiat contractum

4. possunt coniuges inter se de castitatis emitere c. beata maria 27. q. 2. c. coniugatus e. sane de ouers. coniug. c. q. de opari 33. q. 5. q. pari rne matrimonium poterit a pr. strai sub condicione si generatis proles cuitetur quamvis repugnet subseq. matrimonio

Alia arguta que obstat. 1. a. 2. p. potest videre in ~~l. si~~ de ier. ob. l. impossibilis

Quia dicitur. str. 5. constituit Greg. 9 tam
in l. qua in 2. q. 1. in n. prioris partis ea e. r. no siqu
dem subra matrimoni consistit in mutuo consensu q. str. fac
tibus legitime prestito l. obligationu subra de ob. et act. cu
ficiat 2. q. 2. declarat ab. in c. ul. locu de sponsal. q. cond
illa si generatione proles cuites aduersaretur bono proli
ac etz bono publico q. ad Deip. seruat. plus pcuratior
denderat l. c. est. ma. illa u. condo donec r. uenia alia
repugnat bono sacramenti q. indissolubilitate siq. ut
in summa 2. q. 2. c. illud d. p. r. s. u. m. t. i. o. Altera
u. condo si q. q. u. s. t. u. adulteranda te. trada. repugnat
bono fidei matrimonialis et inde merito Grego. 9. 5. decidit
ca. y. conditionu adiect. tanq. repugnat. subra. matrimo. n. i.
uiciat ipsu. matrimoniu. q. etz. p. b. a. t. i. l. e. a. Pontificib.
in c. u. l. e. t. et in c. aliqui. 3. q. 2.

Ita autem decid. 2. q. 2. c. 4.
ca. e. deo reliquas cond. turpes aut impossibiles que n. s. u. t.
subra. matrimoni q. n. adiectis. Saberi et p. r. u. m. a. n. e.
re. matrimo. n. i. l. e. m. Docet q. in eo. matrimo. n. i. fauor.
uersat. 2. receptas. i. u. r. i. s. r. e. q. ut late dicemus ad 2. q. 2. c. 4.
seruat. in u. l. t. i. s. u. o. l. u. n. t. a. t. i. b. u. s. e. a. y. fauore. ex l. i. de cond.
in l. d. b. n. i. u. i. t. 2. de cond. et dem. 8. impossibiles de ser. m. s. t. i. t.
in u. l. t. i. s. n. u. o. l. u. n. t. a. t. i. b. u. s. m. a. x. i. m. u. s. u. e. r. s. a. t. u. r. fauor. l. i. n. t. e. s. t. i. s.
et d. o. r. i. g. i. n. e. p. r. e. x. c. u. d. i. l. e. c. t. i. de donatio. Vn. pari. r. e. m. o.
d. u. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. i. s. u. i. t. i. a. t. u. r. in p. l. t. i. s. u. o. l. u. n. t. a. t. i. b. u. s. et n. u. i. t. i. a. t. d. i. s. p. o. s. i. t.
u. i. n. d. e. l. i. c. i. t. de cond. in s. t. u. b. i. n. o. t. Inge. que. s. m. e. t. l. i. m. a.
sequunt. B. in l. codicilis in p. r. o. de leg. 1. Ar. t. i. in l. impossibiles
n. q. d. e. u. o. r. De. in. a. u. t. s. i. n. g. r. e. s. s. i. n. 2. 3. l. de. s. e. c. e. l. i. s. et ita
matrimo. n. i. fauore. m. o. d. u. s. u. l. c. o. n. d. o. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. a. t. u. r.

q. q. sic constitutis n. dicit. str.
ind. de. p. in c. m. i. n. u. a. n. t. e. q. c. l. e. r. u. l. u. o. b. e. t. e. s. n. a. R. e.
n. i. s. s. n. f. u. i. s. s. e. f. a. c. t. a. b. o. n. o. r. u. r. e. s. e. r. u. a. t. u. r. q. u. o. a. d. p. r. i. c. t. a.
t. e. m. d. o. s. i. l. u. m. q. u. o. a. d. u. s. u. f. r. u. c. t. u. q. in i. u. r. e. t. o. l. l. e. r. a. t. u. r.
c. o. n. s. i. e. n. t. e. p. l. a. t. o. q. u. e. i. n. t. e. l. l. u. m. q. e. q. l. i. b. i. d. o. m. o. p. r. i. a.
q. u. e. s. e. q. u. i. t. u. r. a. b. b. t. n. 3. et in c. 2. n. 6. de stat. m. o. n. a. c. h.

De

Delig. in d. aut. ingressi n. 39 et f. b. in arg. in l. 4. vers.
 et i. quidem de manumissio. de actoru. Sodia ex Frid. ss. 25 ca.
 n. 13 superioribus concedere bona immouilia monachis et quos
 ad usum fructu administrat. ul. comenda. imo nec ad adminis-
 tratio bonoy monasteri concedi eis pot. — Sed h. s. m. ite. l. 1. Verq.
 sit n. tr. conuenit d. c. in sinuate repugnat n. uba illig. b.
 t. cu. omni sua subtra. que uba n. recte referri ad istu. usum
 fructu. pnt argo l. i. de usu fr.

quare Deijcta interpretat. ore

et alij que a d. assignant. In m. d. c. in sinuante reserua-
 tione bonoy n. fuisse facta per via conditionis sed per
 via modi et ideo illam adiectione modale s. subtra. uitari
 et n. ditiare disposit. argo b. in c. Verum s. ubi late depimq.
 in explicat ad sm. arg. et resultat q. in d. c. solent. p. d. m. d.
 aut. ingressi n. 8 q. si in d. c. in sinuante p. fessio facta fui-
 sset per via conditionis nullus fuisse momenti p. fessio ut
 gl. fin. 5. et gl. in c. 2. de statu monach. et dicit onem coua.
 plures referens in 4. e. p. c. 3. § 1. n. 12. — Neq. suic. interpreta-
 t. si duas in d. c. in sinuate modu. in p. fessione apositu. n.
 fuisse ditiatum. id. oio obseruatu. fuisse cu. regularib. modis
 in quacung. dispositio aptus deueat seruari et alius reuocabr.
 dispositio ex l. eute fundu. l. de pact. m. b. l. dicta l. de cond.
 ob cas. l. i. l. don. que sub mo. n. in qua ob. na. In. et si de-
 ru. sit modu. in dispositio aptum inducere cas. finale ita ut
 modo n. seruato reuocet. dispositio ex cur. ib. p. p. om. relatis
 diuersa. in. uis esse in p. fessione facta sub modo na. sicut de
 natio facta eccl. n. reuocabr. quauis modus n. seruet. nisi
 de reuocatione exp. se acti. sit ex d. c. Verum s. ita et. p. fessio fac-
 ta sub modo in d. c. in sinuante quamuis n. seruet. modus n.
 reuocet. p. fessio cu. modus in. inducat cas. impulsiba. nam
 is qui p. fitebr. et. sub modo d. talem acti. facere p. dei
 p. fectam et ut anime sue consulat argo c. requis. si de test.
 test. not. B. in l. 2. § fidei donat. Card. et abb. n. 2. in d. c. 2. de
 rum. Loua lib. i. uar. c. 14. n. 6. et plura alia ce. suus difficult.

Ad c. finalem de

tabus explicat, et ce modo denotate cor finale et impel
sibam late diximus in c. xi. Veru's que s. repetenda erunt
et soluit 2. argz

No. obs. l. ubi ita do
natur de don. ca. mor. na. Saic diff. omnis pluribus interp
tatio quas dd. b. late cogerant. It. q. ubi cuq. dispositioni sua
nra. reuocabili apponitur pactu. de n. reuocando si illa dispo
sicio n. remanet in suis terminis sed pot. transire in alias
simile specie cui uba n. repugnant tunc ex dispositio reuo
cabili pp. nram. pacti efficitur irrevocabilis q. pactu. in
ca. specie perimit specie reuocabile et transfundit dispositio
in specie irrevocabilem ut est. ex d. l. ubi ita donatur nam
ubi dona. d. ante mortem sub se mortis ca. donatur, donatur
inter vivos et renuntiatione remuneratoria et legatu. ut
notant gl. et B. in l. legatum de leg. 2. On. cu. dona. mor. ca.
sua nra. sit reuocabilis si in ea apponatur pactu. de n. reuoca
do. et sit impossibile ei iuri stratum q. sit don. ca. mor. et q.
n. possit reuocari idco Jus. li. constituit q. quando cuq. datur ta
lis co.ursus pactu. de n. reuocando sit efficax ut intelligamus
noluisse stractus donatur ca. mor. sed potius inter vivos face
re et si metio mortis in dona. facta sit et ita e. intelligendz
ex in d. l. si ita donatur et quauis b. simpliciter loquatur de pactu.
de n. reuocando id e. obseruandum e. si iustum interueni
at ut resoluit Loua. in R. de test. 2. p. n. 22 et c. omis sna. sm. plu
res que refert Fellos Fernandez in l. 27. tau. n. 99

Ex qua interpretata e. intelligendz
l. cu. precario ex. de precario na. idco b. pactu. d. n. d. precari
opositu. uiliatur et remanet pura dispositio q. precariu. sit
q. precibus utendi co.ceditur et tandu. durat quandu. is qui co
cedit patitur ex l. i. de precario c. fin. eod. tt. explicant Alex. in l.
si quis ante n. 2. de ad. pos. Corray lib. 3. miscel. c. 10. Loua. lib.
4. com. c. 10. n. 6. Cuius lib. 9. obser. c. 3. et per cons. sua nra.
precariu. sit reuocabile nec possit transire in alia simile

speciem s. debeat remanere in eadem specie et substantia
 deo si apponatur pactum de irrevocando cui sit impossibile
 per carum per pactum esse irrevocabile nisi pactum rejicien-
 da est ut remaneat dispositio in puris terminis precario et
 transfundi non possit ut in alia simili specie ut receditur de
 Alufernandez ubi s. n. 98.

Id. quavis oia superiora in se veri-
 sima sunt quoad illos iuribus interpretatur. ex eis difficultor
 videtur nisi sit constitutio siquidem ex dictis iuribus constat condicio-
 ne vel pactum subsans actus apositi rejici et rejecta condico-
 factum actu remanere validum ex d. l. cu precario ex
 qua dicitur deducitur pactum apositum subsans actus esse nullum ut
 constat ex ubi eiusdem t. b. et certe nulla vis est huius con-
 ditionis quasi regulariter in structibus pacta subsans apta sunt
 nulla a fortiori in nro t. b. pacta vel condicio subsans matri-
 monii non debeissent vitari ipsu matrimonium

In qua diff. gl. et interpretes confun-
 duntur la. tr. receptior opinio est pacta appa subsans actum
 vitare actum s. ipsum pactum vitari ex d. l. cu precario d. l. ob-
 ligationum 43 s. placet de ob. et act. c. fin. de precariis d. e. qui
 nuat qui cler. vel. uouet. — Neg obstat t. b. nrm na n.
 ideo si pactum subsans vitare matrimonium quod utrumque
 struuntibus osesur interuenit in tali actu ut nob. d. l. s.
 n. r. et s. nis ut testatur Jac. in autb. ingressi c. de s. ceteris n.
 34. inde interpretantes t. b. in d. e. minuante s. d. d. uincit ma-
 nifeste ex d. l. cu precario quod pactum fuit apositum subsans actus
 et interuenit utriusque partis consensus et t. b. pactum non vitat
 precarium quinimo precarium remanet et rejicitur pactum

Quare alij affirmant verius esse
 id est pactum subsans matrimonii vitare ipsu matrimo-
 nium quod pactum fuit factum sub condico quo casu condico subsans
 vitat diuersum t. b. si quod pactum fuit apositum sub modo

Ad c. finalem

quo casu pactu rejicitur n' u' conditio ita interpretantest
in d. l. cum precario ut pcedat qd pactu factu fuit sub
modo ita resolutio fmd. c. l. si in d. l. ubi ita donat Gas.
in d. aut. ingressi n. 36 qd prius dixerat B. b. n. 29 nisi
sed 5. Intellig ex utraq parte Rejicitur i' n. suum i' d. un.
distulit h' nrm tm. pcedere in conditio subsam et n' in
modo ex eo rejicitur cu' modus ita insit contractui sicut eo
dicio ut itaque tantu qd oes cu' resp'ndunt Icy in d. aut. sen
ingressi n. 33. et alios referens Loua. in 4 r. p. c. 3. §. i. n. 9
nec d. l. cu' precario in modo intelligi pot' modus n. 2' subseq
actus ipsam actu vitiat l. per servum §. i. d. de iur. et Sabita

(nde) ad vera nri h' inters
tats dicendu e' ditione 2' subsam actus tunc actu vitare
qd' conditio prin' actus resistit qd' repugnat illi qualitati
sine qua actus principu capere non potuit Obligacionum
subsa de ob. et act. l. diuus §. ceteru d. emul. ter. In cu' cose
sus ita ad matrimoniu requiratur ut sine eo actus mitui
capere n' possit talisq' consensus liber ac purus c. l. Pontif.
expugatur ab illis condicionib' 2' subsam et deo si aliqua earu
conditionu interueniat matrimoniu n' ualet et inde si
post. contractu matrim. et consensu sine conditio et modo presti
tum opponatur pactu ul. conditio q' alio generatur plis euitet
ut h' ulterius tale pactum ul. conditio rejicitur nec matrim
iam perfectu vitaret q' quid e' d'iuersu e' in d. l. cu' precario
et in d. l. ubi ita donatur na' si ibi pactu ul. conditio n' repug
nat mitui dispositionis consensus n. ad g'randu actum de quo
n' illud ex illig' conditionis adijcet d. id q' adijcet e' q' quada
illius actus qualitate q' ita m'oret actu ut straria
qualitas q' r'ijis effectibus ipsius actus aduersetur ac p'ndere
lyecta illa conditio actus ualet ut eleganter interpretatur. Co
na. d. r. p. c. 3. §. i. n. 17. et sdt. 2. arg.

No d'ost. 3. arg' ex l. si
creditor de distr. p'p' cu' ius cognitione constituo str' h'ae
tu'

pactu pactu ul. conuentione de n' distr. aendo pignore no
 impedire quo minus creditor possit pignus vendere dum mo
 ter denuntiabitur deuitori t' singularis in l. si conuenerit q. 2. §
 fi de pig. ac. Vn' ex illo t' omis interpreti sua existimat inutile
 ce pactu ut creditor nullo modo pignus possit vendere cu' sit
 s' nram actus pignoratitij ac p'inde trina p'cedit denuntiatio
 vendere n' possit n' obstante n' obstate pacto ul. conde in co
 trariu' apta ut res dicit gl. fi. § et § B. abb. Pau. et omnes
 Jas in l. cu' pcuratori § si dominus n. q. de noui. op. nunt. Rebu
 saluis in l. de pignor. per mebru' u. n. 3.

Sed grauius obstat vulgare iuris prin
 cipiu' cuiuslibet licere ea q' se introducta sunt renutiare l. si
 quis in c. scribendo c. de pact. c. si diligenti de foro compet. et
 inde tale pactu' admitti et seruari de uere. Sed P. et in
 eo casu speciale cui' contineri q' utilitate publica q' si pactu'
 tam efficax esset ut creditores distr. aendo pignoris faculta
 te non haberent cu' tunc pignus nullam utilitate' trino' ord
 no' l' essent creditores mutuare nec alio' necessitatib' succu
 rere ita sonit gl. fin. in d. l. si conuenerit qua' sequitur Pau. 2.
 Pau. 2. Ange. in § fi. n. r. Jus. gg. mo' de. Detius in l. fructu
 nos. de reg. iur. Sed quoniam hoc interpretu' ex eo q' cu' tale
 pactu' pendeat a' voluntate creditoris nihil o' publica' uti
 litatem resultare poterit si aliquis reperiat qui n' solum
 mutuare uellet sed et se obligare ad n' vendendu' pignus de
 ditoris neq' inde p'uidit' aliquid mutuare. Volentibus resul
 tat cu' deuitores necessitate' oppressi magis se subijciunt credi
 toribus argo l. i. et fin. c. de pac. pig. res dicit gl. in l. si d' uen
 u. § si res de leg. 3. et sic h' pactu' ualeat et seruari debeat
 nihil o' publica' utilitatem inducit. Neq' etz satisfacit
 Intelligit et luerii in d. l. si conuenerit existimantis per pac
 tu' n' impediri creditorem ad vendendu' sed distr. aendo
 pignus quasi in eo pacto insit tacita condo si deuitor uol
 uerit l' argo l. q' d' r' § in l' locatore' locat' que' Intelligit

sgr fulgo. b. n. r. et tunc nouu assignat. Alia
 m. d. l. si quis in conscribendo n. 41. que respicit
 Ione m. l. 2. C. de rescrip. r. p. c. r. n. 7. In fine. Neq. et
 placet Intelleg. Remin. in pr. Jus q. alien. q. dicitur
 que pignus dicitur securitate debiti pactu de n. aliena
 do pignore nature pignoris et effectui repugnare et inde
 inutilis esse pactu ex reg. d. l. cum precario displicet n. 4
 Intelleg. ex co. qm. et si pactu illud sit d. n. tra. pignoris
 n. tr. ob id pactu vitiatu circa que sunt naturalia co
 tractus per pactu mutari possunt et conuentioni standu sit
 l. emptorem s. q. autz Vers. ibidem de ac. emp. na. q. vendi
 de cuius tenetur quauis de euiet n. caueat ex tra
 str. uenit l. q. si uollet s. q. asidua de adil. ced. l. n. dubitatur
 C. de l. uic. de tr. per pactu fieri pot. ne venditor tenetur
 de l. uic. de tr. per pactu seruandum e. l. qui libertatis b. q. de
 cuius. Nurus q. dominu rei de p. m. de positoriu n. trans
 ferat id ead. em. p. t. s. id ead. q. redat ex tra str. de p. t.
 uenit l. licet s. rei de p. t. de positi l. 2. si cert. pet. et tr. per
 pactu strariu agi pot. ut n. idem in specie id. tantumdem
 in genere redat. l. die sponsalioy r. s. s. fi. l. l. utius r. de positi
 Quare aduersus onem tradit
 Veru existimo pactu conuentu m. b. d. uitorum et credito
 rem ne possit creditor pignus distrahere utile et efficax esse
 adeo ut et si d. uitor n. soluat nehilominus creditor uirtute
 pacti pignus vendere n. possit ex reg. d. l. si quis in conscribendo
 de pact. et ex d. l. si creditor s. fi. de dis. pign. ibi nulla e. re
 dit. ut pactione stetur et quauis ex ille loquat in d. uitor id
 est ut obseruandu e. in creditore cu. maior ras uersetur
 Neq. stare ex m. d. l. si conuenit de pig. act. in qua fundatur
 n. q. Neq. n. p. b. n. negare pactum de distrahendo pigno
 re ualidum esse. potius instituit ex pacti n. tra. d. uitor et n.
 uente pignus a creditore distrahari nisi pcedente prius tri
 tiona demerit cu. pactu illud sit interpretandu nisi d. uitor

culpa sua in elucendo venditioni carz dederit argo l. cum
 sponas C. de nautico favore et d. l. queros in locatorem
 locati in eo n. pacto ne creditor pignus distringere possit C. S.
 in d. l. si conuenit interpretatur stractum et ipsorum effectus et et
 interpretatur nec creditor pp beneficium damnum patiatur effectus
 n. uerborum et pacti us et ne creditor ante trina demutatur pignus
 vendere possit Valitas u. creditoris ut creditor saltem post
 demutaciones et euidente deuitoris cessatione pignus distrahe
 re possit et ita C. S. ibi solum agit de interpretata voluntatis
 n. u. de ipsius pacti pote ut eleganter agnouit Demie. in l. 2. C.
 de Res. 2. p. c. 2. n. 3

Sp qua verissima interpreta d. nem
 deducit pacti conuetu ne liceat creditori pignus vendere et
 post trina demutacione validum esse cum pacti hoc spectia
 lesit interpreta voluntatis de qua per C. S. in d. l. si conuenit
 n. tollit potum pasciscendi nec per ea interpretatur cessant eaque
 specialiter strauit ex l. natu de leg. 3. et ita d. nem straz
 n. expse ppare subin in l. si. de res. sancimus itaq. C. de
 Jure domini impetrando du constituit ea facultate vende
 di pignoris adimi posse creditori specialiter pasciscendo. Neg
 in str. obstauit h. in l. 5. de pig. a et cui eleganter satisfacit. De
 nebus ubi s. d. c. 2. n. 10. — Ad argz igitur in forma. N. creditor
 ex ntra pignoris re pignori oblegatam distrahere pot ex d. l. si
 conuenit co cedo maiore sed per pactu fieri pot ne creditor pignus
 vendat ex d. l. si creditor s. si. et ex d. l. si cessante l. de distr. pig co
 cedo etz minore q. pactu d. substam n. uiciat stractum negatur. conse
 quen. qm. pactu in spe eoz iurium n. tollit substancia id. ntra
 stractus que per pactu mutari possunt et conuentioni standu
 d. n. l. si conueniat depositi q. B. et omnes l. pacta ueta
 de str. emp. et com. sent. s. resoluta

no dicit q. na omisa ede Paludum
 in q. d. 30. q. 2. col. 2. qua resp. de no de Loua in q. 2. p. c. 3. s. 1. n.
 3 Verius dicendum est de subtra matrimoni a pr. requiri

ob saltu' coesum in mutua' choacitate et inde usque
 ad coesum si n' in actum copule saltim in potentia copule
 q' ad sic intelligendum in d. c. Beata Maria ubi coe-
 sit a prius in conjugale' choacitatione et implicite ad oia
 que ad matrimoniu' expectabant saltim in potentia copule quibus
 in actu et ita a prius votu' castitatis quavis in pactum
 deduci n' possit q' repugnat ut substantie matrimonio n'ij
 ex post facto matrimonio ia' stracto bene posset votu' castitatis
 in pactu' deduci neq' ad id vitaretur matrimoniu' ex d. c. q' duo
 pari cu' similib' ut eleganter resoluunt q' comitari
 ubi abb. et omnes in etua 29 de ju. Ju' et ex plurib' q'
 ornat Coua. ubi s' n. 4 et 5. et s' d. 4 arg. et ex quo ad i. p.

Alia argu' r. p. Suius ex
 ia' s' dixi potenda ce' ex d. c. q' m' l' impossibilis 7 de
 ver. ob. simulq' responsiones eor' cu' q' finit'

iste bp ad laudem Dei et Mariae.

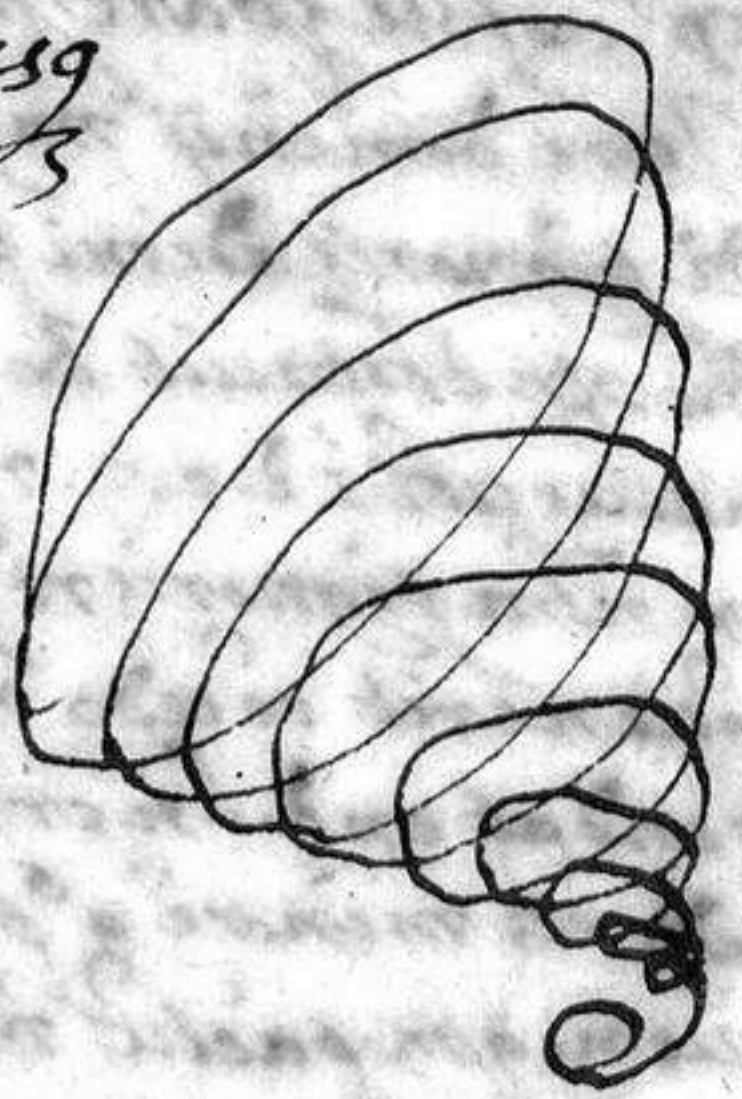
omniu' Sanctoꝝ Dei finitusq'

a me fuit die 2. mensis

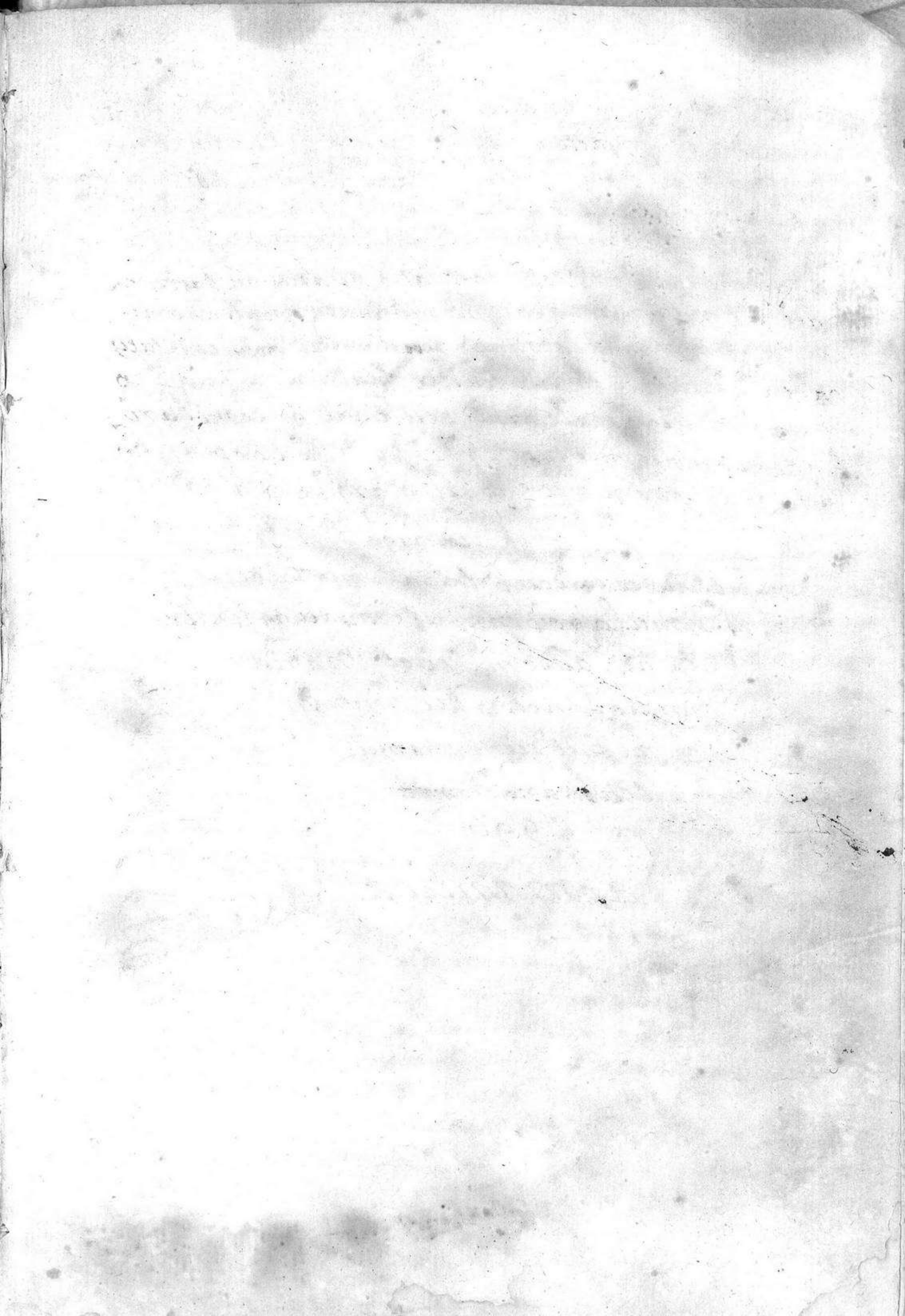
octobris anno Domini

1596

Salmantica

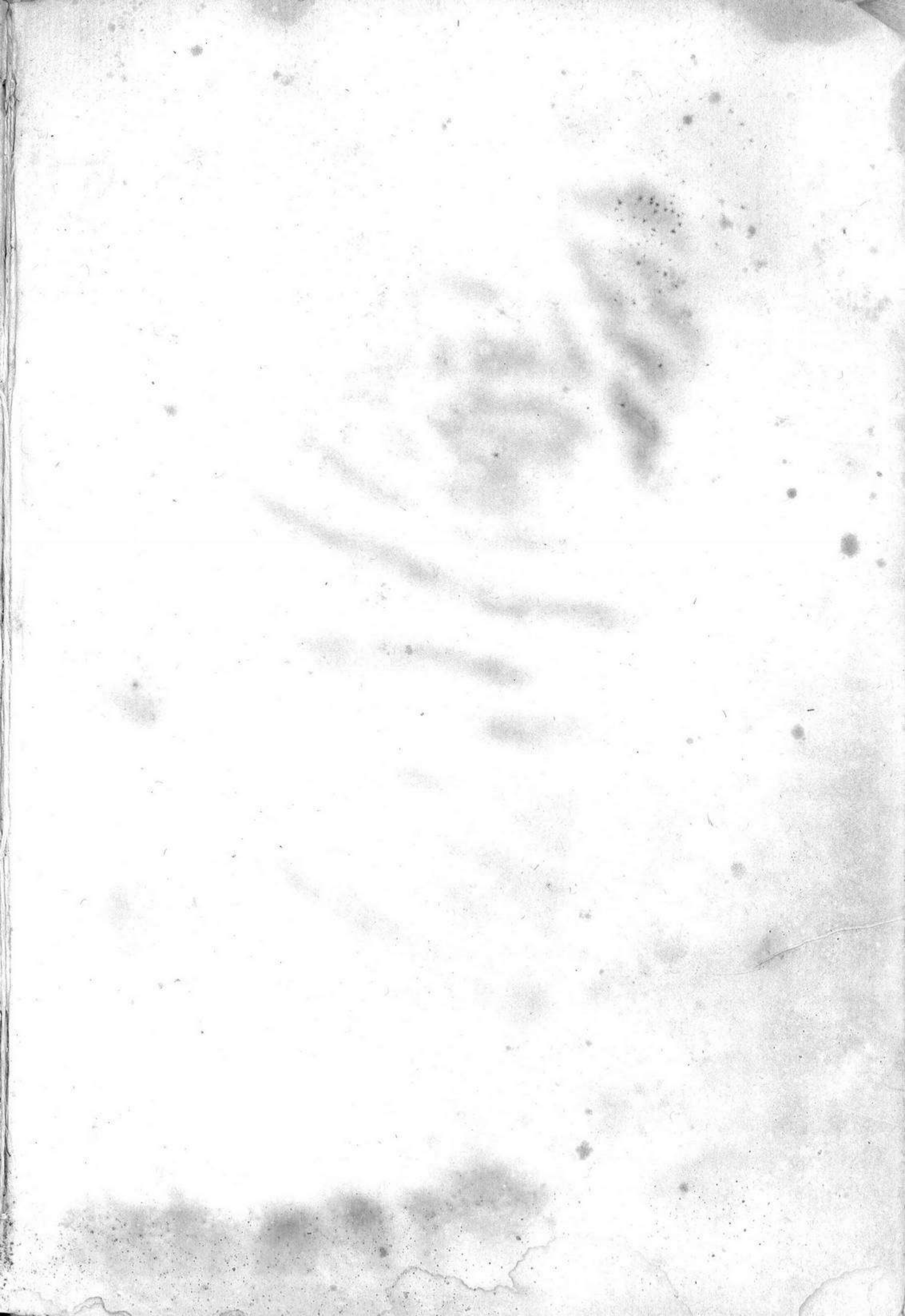

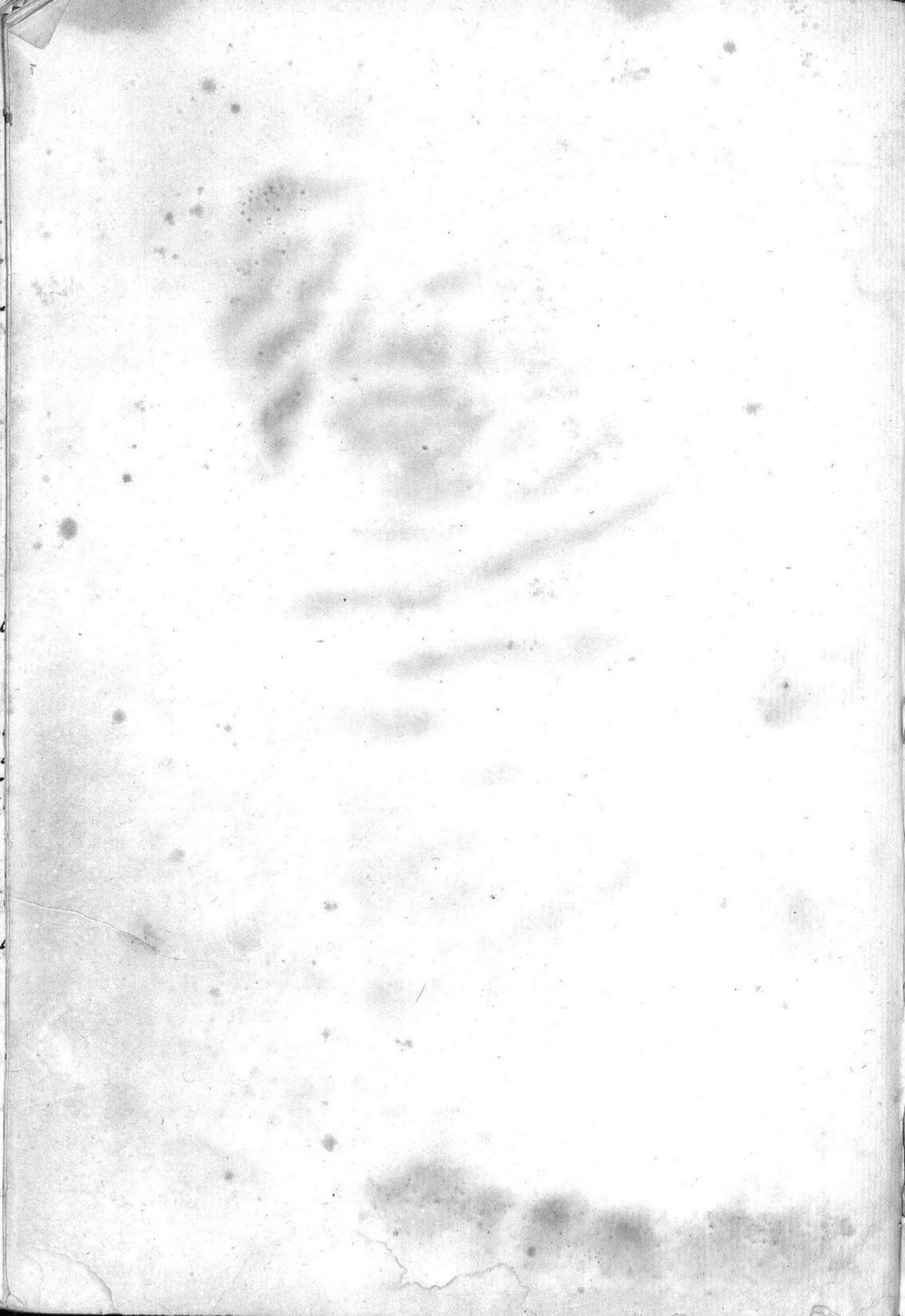

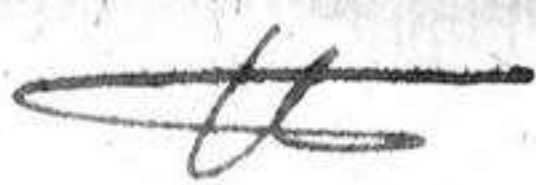

Spalar

Fabula Titulorum continentur in hoc libro.

Questio 1. de penitentia in speciali	L
Articulus 1. Utrum contritio sit dolor pro peccatis assumptis cum proposito penitendi et satisfaciendi	L
Dubium 1. circa definitionem contritionis	2
Dubium 2. an amor Dei scilicet tendens directe in Deum sit	3
Dubium 3. Utrum propositum non peccandi de cetero sit contritioni intrinsecum	4
Articulus 2. Utrum contritio sit actus virtutis	7
Articulus 3. Utrum contritio possit fieri inchoata	7
Dubium 1. quid sit contritio et quomodo a inchoatione distinguitur	7
Dubium 2. Utrum contritio possit fieri inchoata	L 0
Dubium 3. Utrum contritio que est in peccatis inferni sit bona an gloriata peccatum	L L
Articulus 1. Utrum confessio sit necessaria ad salutem	L 3
Dubium 1. an confessio vocalis sit necessaria ad salutem necessitate morali quatenus ad primarium effectum qui est remissio peccatorum	L 3
Articulus 2. Utrum confessio sit de iure nature	L 5
Dubium unicum. Utrum confessio sit de iure nature	L 5
Articulus 3. Utrum omnes teneantur ad confessionem	L 7
Dubium 1. Utrum sit preceptum divinum Christi omni de confessione	L 7
Dubitatio sit ad quam personas se extendat hoc preceptum divinum	L 8
Dubium 2. an de quibus peccatis teneatur homo confessio fieri	2 L
Dubitatio sit an hoc preceptum de confessione sit speciale	2 2
Dubitatio sit de tempore quod obligat preceptum divinum de confessione in ratione precepti divini	2 3
Dubitatio sit an preceptum ecclesie obliget in tempore determinato Paschalis an scilicet semel in anno in quocumque tempore	2 7
Dubitatio sit an in illis casibus virtute precepti ecclesiastici teneatur anticipare confessionem	2 8

	Dubitatio sit an ille qui non ^{semel} spitet. in anno teneat. statim confiteri et sit in peccato mortali usq. die spitet.	29
	Dificultas est utrum in casu quo aliquis dicitur spitionem in prin- cipium anni sequi satisfaciat una spitione et comun. antequam statim amolitur spiteri	30
	Dubitatio sit utrum homo solutus teneat. sp. ~~sp.~~ ^{sp.} nisi ante annu.	31
	Dubitatio sit an illo casu teneat. iterum spiteri illo anno virtute precepti ecclesie sui	31
+	Titulus de ordine cognitionu	33
	ad lex. in cap. 1. huius tituli.	35
	Ad lex. in cap. 2. de ordine cog.	44
	Ad lex. celebrant in cap. sua infra hoc titulo	49
	Ad lex. in cap. fin. de ord. cog.	59
+	Titulus de retributione spoliatoru	63
	Ad lex. in cap. 1. de ret. spol.	65
	Ad lex. in cap. 2. de ret. spol.	72
	Ad lex. in cap. audita infra de ret. spol.	76
	Ad lex. celebrant in cap. in literis	80
+	Titulus de legib. l. dicitur	92
	Interpretatio lex. in can. oes leges l. nre dicit.	93
	Interp. lex. in can. In genuale 2. nre dicit.	109
	Interp. lex. in can. Lex est 3. nre dicit.	114
	Interp. lex. in can. Mos est 4. nre dicit	118
	Interp. lex. in can. Inuetudo 5. nre dicit	120
	Interp. lex. in can. Iny autem 6. nre dicit.	135
	Interp. lex. in can. Cap hanc 3. nre dicit.	144
+	Titulus de tranquillitate et afinitate	160
	Ad lex. in cap. 1. Ubi q. in tranquillitij gradu	164
	In eodem lex. ibi per septem ene psonis q. circumspectos et omni exceptione maiore	194
	Ad lex. in cap. quod dilectio 3. quomodo testi debeat computari gradus exordiendo ab officio vide in cap. fin.	200
	In eodem lex. ibi psterij simulare	203
	Ad cap. sua nosibi testimoniu de auditu	203

+	Materia de voto	207
	Cap. 2. de obligatione voti	216
	Cap. 3. ult. de voto	229
	De dispensatione voti	232
+	Materia de simonia	243
	Lex in cap. 2. infra de simonia	255
+	Titulus de conditionibus appositionis	289
	Ad lex. in cap. 1. huius tituli	290
	Ad lex. in cap. 2. huius tituli	294
	Ad lex. in cap. de illis 3. h. t.	293
	Singularis respectus ad C. Verum huius tituli	294
	Ad lex. in cap. fin. huius tituli	302

[Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side.]

